Ingibjörg Gunnarsdóttir

Nordic symposium

Energy drinks and young people

22 October 2019

Grand Hotel Reykjavík

09:45 - 10:00	Registration and coffee
10:00 - 10:10	Opening Jón Gíslason Director General of the Icelandic Food and Veterinary Authority (MAST)
10:10 - 10:25	Energy drinks and Icelandic young people in a changing society! Prof. Ingibjörg Gunnarsdóttir, University of Iceland
10:25 - 10:55	24/7 Insomniacs: sleep deprivation, energy drinks and other factors – a study in young people Margrét Lilja Guðmundsdóttir, Univ. of Reykjavík
10:55 - 11:20	Sleep habits among young Icelanders - Energy drinks, screen time and other influential factors Dr. Erla Björnsdóttir, University of Reykjavík
11:20 - 12:10	Adolescent caffeine use and associated behaviors: Summary of latest research evidence Associate Prof. Alfgeir L. Kristjansson, West Virginia University
12:10 - 13:00	Lunch
13:00 - 13:45	The risk of caffeine consumption from multiple sources among 8-18 year-olds in Norway Dr. Ellen Bruzell, VKM (The Norwegian Scientific Committee for Food and Environment)
13:45 - 14:15	How do Nordic countries regulate energy drinks? Sandra Fisker Tomczyk, DVFA (The Danish Veterinary and Food Administration) and Zulema Sullca Porta, MAST (The Icelandic Food and veterinary Authority)
14:15 - 14:30	Break
14:30 - 15:00	Do health authorities, schools, colleges and sports clubs need to work together? Sigríður Kristín Hrafnkelsdóttir (Directorate of Health), Ása Sjöfn Lórensdóttir (Development Centre for Primary Healthcare) and Friða Rún Thordardóttir (The National Olympic and Sports Association of Iceland)
15:00 - 15:30	Panel discussion – The way forward

Why am I here.....

In May 2018 the University of Iceland asked a specialist in **sleep research** (Dr. Erna Sif Arnardottir) and a **nutritionist** (me) to give a **joint** public lecture related to children and adolescents......energy drinks became the main focus as the strongest link between these two areas.

3. ÁLIT BYGGT Á MAGNI B6-VÍTAMÍNS OG KOFFÍNS Í VÖRUNNI

Að framansögðu má vera ljóst að styrkur B6-vítamíns í tveimur neysluskömmtum af *Moose Juice*, sem framleiðandi tilgreinir sem hámarksskammt á dag, er umfram það sem EFSA skilgreinir sem efri mörk fyrir fullorðna og enn lengra frá efri mörkum fyrir börn. Það þýðir að ekki er hægt að útiloka að dagleg neysla á tveimur skömmtum til lengri geti haft skaðleg áhrif. Þessi áhætta er til staðar fyrir bæði fullorðna og börn. Í ljósi þeirra áhrifa sem fram hafa komið í klínískum rannsóknum og styrks B6-vítamíns í *Moose Juice* má gera ráð fyrir að hluti þeirra sem neyta drykkjarins tvisvar eða oftar á dag geti orðið fyrir skaðlegum eitrunaráhrifum á taugakerfi. Vegna þess hve börn eru viðkvæmur hópur má gera ráð fyrir að áhrifin yrðu mun meiri meðal þeirra og hugsanlega varanleg.

Vegna þess hve mikið er af B6-vítamíni í vörunni er það mat okkar að ekki sé réttlætanlegt að leyfa sölu hennar af þeirri einföldu ástæðu að ráðlagður neysluskammtur inniheldur magn af vítamíninu sem er langt fyrir ofan skilgreind efri mörk neyslu.

Til vara

Verði sala á vörunni heimiluð, leggjum við til eftirfarandi hömlur sem taki tillit til bæði þess mikla magns af B6-vítamíni og koffini sem er í henni:

- Að varan verði ekki seld 0-18 ára gömlum börnum því innihald hennar geti ógnað heilsu þeirra vegna hás styrks B6-vítamíns og koffins.
- Fyrir fullorðna: Að varað sé skýrt við miklu magni af B6-vítamíni sem er langt yfir efri mörkum. Neytendum þarf að vera áhættan ljós, sem og hverjar mögulegar aukaverkanir geti verið. Taka þarf sérstaklega fram að varan geti verið skaðleg börnum.

Prófessor

3. Að varað sé við neyslu vörunnar samhliða neyslu á öðrum koffingjöfum.

Ingibjörg Gunnarsdóttir

Prófessor

Þórhallur Ingi Halldórsson

17. janúar 2018 Rannsóknastofa í næringarfræði, Landspítali háskólasjúkrahús og Háskóli Íslands

Umsögn vegna mats á magni B6-vítamíns og koffíns í gosdrykknum Moose Juice (250 mL)

17. janúar 2018 Rannsóknastofa í næringarfræði, Landspítali háskólasjúkrahús og Háskóli Íslands

Umsögn vegna mats á magni B6-vítamíns og koffins í gosdrykknum Moose Juice (500 mL)

1.febrúar 2018 Rannsóknastofa í næringarfræði, Landspítali háskólasjúkrahús og Háskóli Íslands

Umsögn vegna mats á magni koffíns í gosdrykknum Clean Drink

Erna Petersen and Thorhallur I Halldorsson

SCIENTIFIC OPINION

Scientific Opinion on the safety of caffeine¹

EFSA Panel on Dietetic Products, Nutrition and Allergies (NDA)^{2,3}

European Food Safety Authority (EFSA), Parma, Italy

- •Single dose of caffeine up to 200 mg (about 3 mg/kg for a 70 kg adult) do not give a rise to safety concerns
- •Habitual caffeine consumption up to 400 mg per day does not give rise to safety concerns for non-pregnant adults
- •Habitual caffeine consumption up to 200 mg per day by pregnant and lactating women does not give rise to safety concerns for the fetus and the breastfed infant
- •For children and adolescents, the information available is insufficient to derive a safe caffeine intake

The Icelandic situation

Many new products on the market

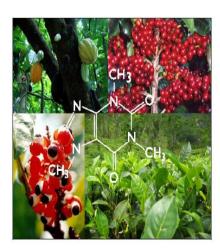

Most new energy drinks on the Icelandic market contain 320 mg caffeine/L

The strongest ones contain up to **555 mg caffeine/L** (should not be sold to children under 18 years)

Mælingar á koffíni í drykkjum á íslenskum markaði.

Umhverfisstofnun, Matvælasvið, Reykjavík Júlí 2006

Niðurstöður

Rannsókn – desember 2005

Í töflu I hafa drykkirnir verið númeraðir samkvæmt tegund. Svo kallaðir orkudrykkir eru frá nr. 1 - 7 og almennir gosdrykkir nr. 9 - 18. Númer 8 er jurtadrykkur sem inniheldur koffín og númer 19 og 20 eru tveir kakódrykkir.

Tafla I: Niðurstöður koffinmælinganna.

Sýni	Mæling #1	Mæling #2	Meðaltal mg/l	Staðalfrávik STD
1. Bomba	159	162	161	2,12
2. Cult	174	177	176	2,12
3. Magic, blátt	169	175	172	4,24
4. Magic, rautt	117	120	119	2,12
5. Magic, svart	136	146	141	7,07
6. Orka, blá	150	156	153	4,24
7. Perfect burner, grænn	127	136	132	6,36
8. Firefly wake up	14	14	14	0,00
9. Mountain Dew	138	143	141	3,54
10. Coca Cola	102	97	100	3,54
11. Coca Cola diet	145	139	142	4,24
12. Coca Cola diet with lemon	140	134	137	4,24
13. Coca Cola lime	136	135	136	0,71
14. Coca Cola light	100	97	99	2,12
15. Pepsi	113	115	114	1,41
16. Pepsi diet	135	132	134	2,12
17. Pepsi Max	127	122	125	3,54
18. Tab	137	141	139	2,83
19. Kakómjólk MS	18	18	18	0,00
20. Soya alpro chocolate	31	29	30	1,41

Do we have reasons to be worried?

The Centers for Disease Control and Prevention (USA) reported that in 2007, 1,145 adolescents ages 12 to 17 went to the emergency room for an energy drink-related emergency. In 2011 that number climbed to 1,499.

Center for Behavioral Health Statistics and Quality. *The DAWN Report: Update on Emergency Department Visits Involving Energy Drinks: A Continuing Public Health Concern.* Rockville, MD: Substance Abuse and Mental Health Services Administration; 2013.

Do we have similar information from the Nordic countries?

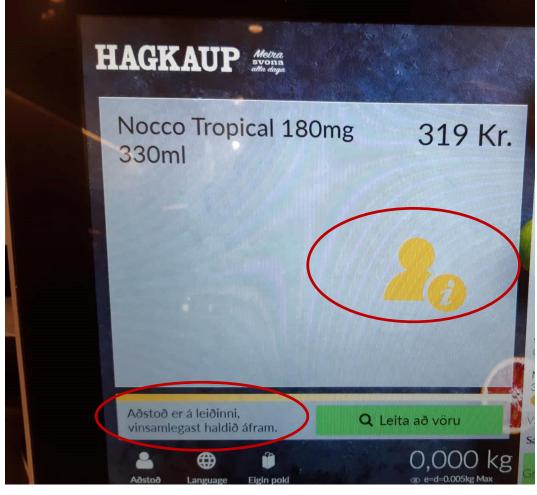
We have been worried that children could by the strongest products although they should not be sold to children <18 years

I could not find products containing 180 mg/330 ml (540 mg/L) in Krónan (Lindir) and Bónus (Smáratorg) Sunday Oct 20th 2019

I could not buy the 180 mg/330 ml (540 mg/L) Nocco in Hagkaup without assistance from the personel Sunday Oct 20th 2019.

Do we have reasons to be worried?

 Yes, because we are experiencing rapid changes in the food environment in the past two years with limited data to evaluate the risk associated witht these changes.

Tafla 2.11. Drykkir III; meðaltal (staðalfrávik) g/dag

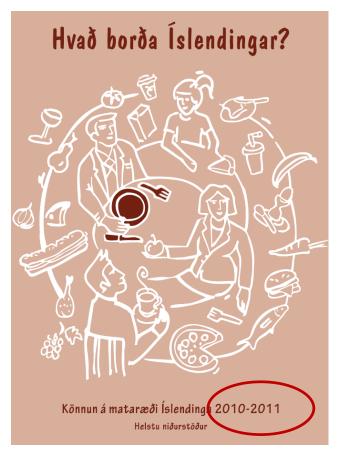
	Orkudrykkir ¹	Prótein- og megrunardr. ²	Malt og pilsner	Bjór	Borðvín	Millisterk-/ brennd vín
Karlar	6 (41)	14 (65)	15 (91)	119 (420)	20 (69)	6 (30)
Konur	2 (28)	16 (65)	7 (41)	29 (133)	24 (71)	3 (16)
Allir	4 (35)	15 (65)	11 (70)	72 (310)	22 (70)	4 (24)

		Orkudrykkir ¹	Prótein- og megrunardr. ²	Malt og pilsner	Bjór	Borðvín	Millisterk-/ brennd vín
	18-30 ára	14 (59)	34 (95)	25 (147)	223 (801)	6 (25)	2 (13)
Karlar	31-60 ára	5 (40)	13 (63)	14 (79)	100 (225)	26 (85)	7 (34)
	61-80 ára	1 (10)	2 (20)	6 (35)	71 (235)	17 (48)	6 (30)
	18-30 ára	2 (23)	26 (81)	11 (58)	46 (191)	15 (62)	7 (27)
Konur	31-60 ára	3 (34)	18 (68)	7 (42)	29 (131)	27 (74)	1 (12)
	61-80 ára	0 (0)	5 (35)	4 (19)	17 (73)	24 (67)	3 (14)

¹ Orkudrykkir og orkuskot sem innihalda örvandi efni líkt og koffein og guarana auk kolvetna. Í þessum flokki eru ekki kaffi, te og kakó

Assuming that all these energy drinks contain 320 mg caffeine/L this corresponds to approximately 45 mg/day

² Prótein- og megrunardrykkir tilbúnir til neyslu.

Tafla 2.11. Drykkir III; meðaltal (staðalfrávik) g/dag

	Orkudrykkir ¹	Prótein- og megrunardr. ²	Malt og pilsner	Bjór	Borðvín	Millisterk-/ brennd vín
Karlar	6 (41)	14 (65)	15 (91)	119 (420)	20 (69)	6 (30)
Konur	2 (28)	16 (65)	7 (41)	29 (133)	24 (71)	3 (16)
Allir	4 (35)	15 (65)	11 (70)	72 (310)	22 (70)	4 (24)

		Orkudrykkir ¹	Prótein- og megrunardr. ²	Malt og pilsner	Bjór	Borðvín	Millisterk-/ brennd vín
	18-30 ára	14 (59)	34 (95)	25 (147)	223 (801)	6 (25)	2 (13)
Karlar	31-60 ára	5 (40)	13 (63)	14 (79)	100 (225)	26 (85)	7 (34)
	61-80 ára	1 (10)	2 (20)	6 (35)	71 (235)	17 (48)	6 (30)
	18-30 ára	2 (23)	26 (81)	11 (58)	46 (191)	15 (62)	7 (27)
Konur	31-60 ára	3 (34)	18 (68)	7 (42)	29 (131)	27 (74)	1 (12)
	61-80 ára	0 (0)	5 (35)	4 (19)	17 (73)	24 (67)	3 (14)

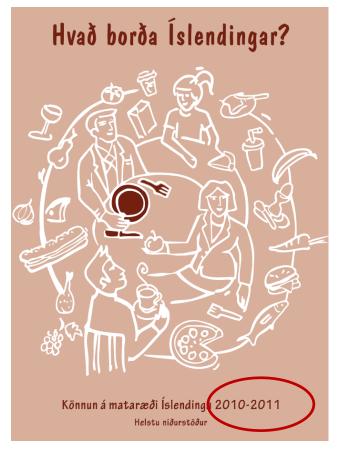
Orkudrykkir og orkuskot sem innihalda örvandi efni líkt og koffein og guarana auk kolvetna. Í þessum flokki eru ekki kaffi, te og kakó.

Assuming that all these energy drinks contain 320 mg caffeine/L this corresponds to approximately **45 mg/day**

We have studies on dietary intake of adolescents (Olafsdottir AS et al.) from **2012-2016**....but the data is to old....

Ongoing data collection (Olafsdottir AS et al.) does, however, not give rise to consern for children <12 years of age.

² Prótein- og megrunardrykkir tilbúnir til neyslu.

Tafla 2.11. Drykkir III; meðaltal (staðalfrávik) g/dag

	Orkudrykkir ¹	Prótein- og megrunardr. ²	Malt og pilsner	Bjór	Borðvín	Millisterk-/ brennd vín
Karlar	6 (41)	14 (65)	15 (91)	119 (420)	20 (69)	6 (30)
Konur	2 (28)	16 (65)	7 (41)	29 (133)	24 (71)	3 (16)
Allir	4 (35)	15 (65)	11 (70)	72 (310)	22 (70)	4 (24)

		Orkudrykkir ¹	Prótein- og megrunardr. ²	Malt og pilsner	Bjór	Borðvín	Millisterk-/ brennd vín
	18-30 ára	14 (59)	34 (95)	25 (147)	223 (801)	6 (25)	2 (13)
Karlar	31-60 ára	5 (40)	13 (63)	14 (79)	100 (225)	26 (85)	7 (34)
	61-80 ára	1 (10)	2 (20)	6 (35)	71 (235)	17 (48)	6 (30)
	18-30 ára	2 (23)	26 (81)	11 (58)	46 (191)	15 (62)	7 (27)
Konur	31-60 ára	3 (34)	18 (68)	7 (42)	29 (131)	27 (74)	1 (12)
	61-80 ára	0 (0)	5 (35)	4 (19)	17 (73)	24 (67)	3 (14)

Orkudrykkir og orkuskot sem innihalda örvandi efni líkt og koffein og guarana auk kolvetna. Í þessum flokki eru ekki kaffi, te og kakó.

Assuming that all these energy drinks contain 320 mg caffeine/L this corresponds to approximately **45 mg/day**

We have studies on dietary intake of adolescents (Olafsdottir AS et al.) from 2012-2016....but the data is to old....

Ongoing data collection (Olafsdottir AS et al.) does, however, not give rise to consern for children <12 years of age.

10:25 - 10:55	24/7 Insomniacs: sleep deprivation, energy drink and other factors – a study in young people Margrét Lilja Guðmundsdóttir, Univ. of Reykjavík
10:55 – 11:20	Sleep habits among young Icelanders - Energy drinks, screen time and other influential factors Dr. Erla Björnsdóttir, University of Reykjavik
11:20 – 12:10	Adolescent caffeine use and associated behaviors: Summary of latest research evidence Associate Prof. Alfgeir L. Kristjansson, West Virginia University

² Prótein- og megrunardrykkir tilbúnir til neyslu.

Gengi	Kaup	Sela	Mid
Dollari	123.67	124.27	123.97
Sterlingspund	153.46	154.2	153.83
Kanadadalur	93.25	93.79	93.52
Dönsk króna	18.24	18.346	18.293
Norsk króna	13.776	13.858	13.817
Sænsk króna	12.73	12.804	12.767
Svissn. franki	124.21	124.91	124.56
Japanskt jen	1.1427	1.1493	1.146
SDR	169.17	170.17	169.67
Evra	136.22	136.98	136.6
Meðalgengi/Vid Hrávöruverð	skiptavoj	prong 1	68.0213

7 1745.0 (\$/tonn) LMI

Ævintýralegur vöxtur hjá umboðsaðila Nocco á Íslandi

Rekstrartekjur Core ehf. námu 1,8 milljörðum króna og uxu um 57% á milli ára

se ehf, frá árinu 1998. Að sögn Ár-sendaði fyrirtækið árið 2017 af dum krafti og því kom vöxturinn í Við erum afar ánægð með betta.

ingi af rekstrartekjum fyrir-sins í fyrra en fyrirtækið hóf

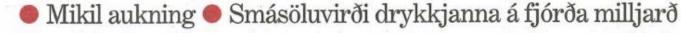
Seldu ís fyrir 80 milljónir Til marks um hinn gríðarlega vöx

ýmsum sviðum að sögn Ársæls. Sala á Popcorners-heilsusnakkinu hefur a ropeornea-neasusnakınu nenur aukist mjög og þá seldi fyrirtækið ís, m.a. frá Barbells, fyrir um 80 millj-ónir króna í fyrra. Þá hafa vörurnar frá Fazer, sem framleiðir mjólk og jógúrt úr höfrum, verið að sækja í sig veðrið og í raun "slegið í gegn" að sögn Ársæla.

milljónum árið 2016 og 340 1) Hagnadur freine 2018 nan

Do we have reasons to be worried?

Drukku fimm milljónir lítra af orkudrykkjum í fyrra

Höskuldur Daði Magnússon

hdm@mbl.is

Íslendingar drukku um fimm milljónir lítra af orkudrykkjum á síðasta ári. Hefur markaðurinn fimmfaldast á undanförnum fjórum árum. Alls nemur smásöluvirði orkudrykkja eitthvað á fjórða milljarð króna. Þetta er mat sérfræðinga sem Morgunblaðið hefur rætt við.

Ótrúleg aukning hefur verið á neyslu orkudrykkja hér á landi síðustu ár. Allt í allt má líklegt telja að um 15 milljónir eininga af orkudrykkjum hafi verið seldar hér á landi í fyrra, samkvæmt mati sérfræðinga sem blaðið hefur rætt við.

Orðið orkudrykkir er hér notað sem samheiti en drykkirnir eru misjafnir að gerð. Mest aukning hefur verið í drykkjum sem innihalda mikið magn af koffini.

Samkvæmt upplýsingum blaðsins er Nocco stærsta vörumerkið á orkudrykkjamarkaði á Íslandi. >> 2

Morgunblaðið/Kristinn Magnússon

Orkudrykkir Mikið úrval í búðum.

18-30 y 2018 ~69.000

73 L per year per individual

~200 ml/day

~64 mg koffeine/day

We have reasons to be worried if caffeine intake interferes with sleep

10:25 - 10:55	24/7 Insomniacs: sleep deprivation, energy drinks and other factors – a study in young people Margrét Lilja Guðmundsdóttir, Univ. of Reykjavík
10:55 – 11:20	Sleep habits among young Icelanders - Energy drinks, screen time and other influential factors Dr. Erla Björnsdóttir, University of Reykjavik
11:20 – 12:10	Adolescent caffeine use and associated behaviors: Summary of latest research evidence Associate Prof. Alfgeir L. Kristjansson, West Virginia University

Published in final edited form as:

Obesity (Silver Spring). 2017 June; 25(6): 989-992. doi:10.1002/oby.21831.

Increased energy intake following sleep restriction in men and women: A one-size fits all conclusion?

Jessica McNeil1 and Marie-Pierre St-Onge2

¹Department of Cancer Epidemiology and Prevention Research, CancerControl Alberta, Alberta Health Services, Calgary, Alberta, Canada

Published in final edited form as:

Int J Obes (Lond). 2014 March; 38(3): 411-416. doi:10.1038/ijo.2013.114.

Sleep restriction increases the neuronal response to unhealthy food in normal-weight individuals

M-P St-Onge^{1,2}, S Wolfe^{1,2}, M Sy³, A Shechter^{1,2}, and J Hirsch^{3,4}

PLOS ONE

Appetite 109 (2017) 48-56

The effects of partial sleep restriction and altered sleep timing on appetite and food reward

lessica McNeil a. Geneviève Forest b. Luzia Jaeger Hintze a. Jean-Francois Brunet b. Graham Finlayson C, John E. Blundell C, Éric Doucet a. *

Peter JH Jones

RESEARCH ARTICLE

Short sleep duration increases energy intakes but does not change

Marie-Pierre St-Onge, Amy L Roberts, Jinya Chen, Michael Kelleman, Majella O'Keeffe, Arindam RoyChoudhury, and

energy expenditure in normal-weight individuals¹⁻³

Sweet/Dessert Foods Are More Appealing to Adolescents after Sleep Restriction

Stacey L. Simon1*, Julie Field2, Lauren E. Miller3, Mark DiFrancesco2, Dean W. Beebe2,4

